

Huvudman

Söderhamns kommun
kundtjanst@soderhamn.se

Ärendet

Tillsyn av Stråtjärä skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1-6, i Söderhamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Söderhamns kommun att senast den **2023-04-30** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning när en elev upprepande gånger stör ordningen samt skyldighet att anmäla kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Söderhamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Söderhamns kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning när en elev upprepande gånger stör ordningen

1. Se till att rektorn gör en utredning när en elev vid upprepande tillfällen stör ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse (5 kap. 9 § skollagen)

Skyldighet att anmäla kränkande behandling

1. Se till att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling gör en anmälan om det till rektorn (6 kap. 10 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Söderhamns kommun en anmärkning avseende brister rörande tillgång till studie- och yrkesvägledning. Söderhamns kommun ska senast den **2023-04-30** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, ordningsregler, regler för samvaron i den egna gruppen, disciplinära åtgärder, lärares anställning samt hälsobesök.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2022, utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys, inlett en tillsyn av Stråttjärä skola i Söderhamns kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Stråttjärä skola i Söderhamns kommun följer gällande bestämmelser om lärares legitimation och behörighet, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, ordningsregler, regler för samvaron i den egna gruppen, utredning av upprepande ordningsstörande beteende, disciplinära åtgärder, åtgärder mot kränkande behandling, lärares anställning, hälsobesök samt studie- och yrkesvägledning.

Skolinspektionen genomförde verksamhetsbesök på skolenheten den 23 februari 2022, som en del av utredningen. Under besöksdagen genomfördes intervjuer med elever. Vidare genomförde Skolinspektionen digitala intervjuer med representanter för elevhälsan, lärare samt tidigare rektor, som arbetade på skolan under vårterminen 2022, den 3-4 mars samt den 8 maj 2022. Skolinspektionen har även genomfört en kompletterande intervju med den nya rektorn den 16 november 2022. Skolinspektionen har därtill begärt kompletterande uppgifter och huvudmannens yttrande. Huvudmannen inkom med yttrande och kompletterande uppgifter till Skolinspektionen den 18 och 22 augusti samt den 10 november 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, såsom skolans systematiska kvalitetsarbete, plan mot kränkande behandling, timplan, trivselenkät och anställningsavtal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning när en elev vid upprepande tillfällen stör ordningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare och representanter för elevhälsan uppger i de intervjuer som genomfördes under vårterminen 2022 att det är samma elever som upprepande stör ordningen i klassrummet. Lärare uppger att de inte vet om det görs utredningar av elevers ordningsstörande beteenden. Representanterna för elevhälsan och den tidigare rektorn uppger att det inte görs några utredningar utifrån elevers ordningsstörande beteenden, men att utredningar sker utifrån elevers stödbehov. Av intervjun med den nya rektorn den 16 november 2022 framgår att det under höstterminen 2022 inte skett några förändringar i skolans arbete i denna del sedan vårterminen 2022.

Av intervjun med lärare framgår att studieron är dålig i klass 5–6. Enligt lärarna brukar en fritidspedagog ibland närvara vid klass 5–6 lektioner, vilket har förbättrat studieron i klassrummet. Fritidspedagogens möjlighet att närvara vid lektionerna är dock begränsad. Enligt lärarna har rektorn tagit kontakt med vårdnadshavare för en elev i klass 5–6 som upprepande stör ordningen i klassrummet. Även representanterna för eleverna uppger att rektorn tar kontakt med vårdnadshavare för elever som upprepande stör ordningen. Av intervjun med eleverna framgår att vissa av lärarna säger till eleverna som stör och andra gör inte det, men eleverna lyssnar inte på lärarna. När eleverna blir tillsagda lämnar de klassrummet eller slänger stolar, säger några elever. Vidare framgår av intervjun med eleverna att det ofta är högljutt i klassrummet och att de inte kan koncentrera sig på skolarbetet.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Om en elev fortsätter med sitt olämpliga beteende eller gör sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn därför se till att saken utreds. Om förutsättningarna för skyldigheten att utreda en elevs behov av särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen av elevens olämpliga beteende ska rektorn se till att det vidtas åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende (prop. 2009/10:165 sid 326).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Söderhamns kommuns verksamhet vid Stråtjärä skola inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att rektorn ska se till att en utredning genomförs när en elev vid upprepande tillfällen stör ordningen. Utredningen visar att det är samma elever som upprepande stör ordningen i klassrummet. Rektorn har visserligen vidtagit vissa åtgärder, genom att exempelvis kontakta berörda elevers vårdnadshavare och se till att en fritidspedagog närvarar som resurs i klassrummet. Dessa åtgärder har dock inte föregåtts av en utredning av elevers ordningsstörande beteenden, och studieron upplevs alltjämt vara dålig trots insatserna. Utredningen visar även att utredningar görs för elever med ordningsstörande beteende utifrån deras stödbehov. Skolinspektionens bedömning är dock att sådana utredningar inte kan

ersätta en utredning enligt skollagens krav gällande upprepande ordningsstörande beteende.

Skyldighet att anmäla kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och representanter för elevhälsan framgår att kränkningar förekommer på skolan. Eleverna ger i intervju exempel på flera otrygga situationer och kränkningar som de har upplevt. Flera elever uppger att lärarna inte alltid reagerar när elever berättar att de upplever att de har blivit utsatta för kränkande behandling. Lärare uppger i intervju att kränkningar inte sker kontinuerligt på skolan, men att elever tar lätt på ordet kränkning och att eleverna säger att det är en kränkning om någon exempelvis säger något dumt. Flera lärare uppger vidare att en anmälan om kränkande behandling görs om en elev till exempel blir utsatt för dagliga kränkningar eller om det sker kontinuerligt. Representanter för elevhälsan uppger att de inte vet om alla upplevda kränkningar anmäls. Den tidigare rektorn uppger att hon inte har tagit emot några anmälningar om kränkande behandling sedan hon tillträdde som rektor. Rektorn vet inte hur personalen bedömer om något hamnar inom ramen för en kränkning som ska anmälas, men uppger att möjligheten att anmäla inte får missbrukas och att personalen pratar om att det är svårt med gränsdragningen. Rektorn uppger vidare att många elever blir kränkta av allt och att ordet kränkning ofta missbrukas av eleverna. Det framkommer inte av intervjun med den nya rektorn den 16 november 2022 att det skett några förändringar i skolans arbete med skyldigheten att anmäla kränkande behandling sedan vårterminen 2022.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 10 § skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Söderhamns kommuns verksamhet vid Stråtjärä skola inte uppfyller författningarnas krav vad gäller personalens skyldighet att anmäla förekomsten av upplevda kränkningar till rektorn. Utredningen visar att personalen gör en värdering av den upplevda kränkningen som de får kännedom om och att det i många fall inte görs en anmälan om kränkande behandling om inte situationen framstår som tillräckligt allvarig. Rektorn får därmed inte kännedom om alla de kränkningar som sker.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang särskilt framhålla att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarig en händelse är innan den

anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Anmälningsskyldigheten uppkommer oavsett om eleven har uppgett sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller om det på något annat sätt kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Söderhamns kommun verksamhet vid Stråtjärä skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning när en elev vid upprepande tillfällen stör ordningen samt skyldighet att anmäla kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Söderhamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Studie- och yrkesvägledning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att Stråtjärä skola under läsåret 2021/2022 saknade tillgång till en studie- och yrkesvägledare. Eleverna berättar i intervju att de har haft viss undervisning om yrkesval men att de aldrig har träffat en studie- och yrkesvägledare. Lärare uppger i intervju att de inte känner till att skolan har tillgång till en studie- och yrkesvägledare och att det inte pågår något arbete med studie- och yrkesvägledning för eleverna på skolan. Enligt representanter för elevhälsan får eleverna inga studie- och yrkesvägledande insatser utöver information om språkval inför att eleverna ska börja årskurs 6. Representanterna uppger även att det finns en studie- och yrkesvägledare under utbildning men att hen inte har varit på Stråtjärä skola. De uppger dock att Stråtjärä skola kommer att få tillgång till studie- och yrkesvägledare i framtiden. Även den tidigare rektorn uppger i intervju att tillgången till studie- och yrkesvägledare är obefintlig på skolan. Det finns ingen personal tillgänglig för eleverna som kan tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning, men lärarna arbetar med studie- och yrkesvägledning inom ramen för undervisningen enligt läroplanen, enligt rektorn. Av intervjun med den nya rektorn den 16 november 2022 framgår att Stråtjärä skola kan få tillgång till en studie- och yrkesvägledaren som är under utbildning vid behov, men att personen inte har besökt skolan ännu. Det framkommer inte i övrigt att tillgången till studie- och yrkesvägledare vid Stråtjärä skola har förändrats sedan vårterminen 2022.

Rättslig reglering

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning, det framgår av 2 kap. 25 och 27 §§ skollagen.

Av läroplanen för grundskolan, 2.6 skolan och omvärlden, framgår att studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera

och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Söderhamns kommuns verksamhet vid Stråttjärä skola inte uppfyller kraven vad gäller att ge alla elever tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses. Av intervjun med elever framgår att viss undervisning i yrkeslivsfrågor har förekommit, men att någon studie- och yrkesvägledare eller annan personal som fullgör motsvarande uppgifter, inte finns tillgänglig för att informera och vägleda eleverna eller vara till stöd för övrig personals vägledande insatser.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 11 § skollagen istället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelse av vad som gäller för verksamheten.

Söderhamns kommuns verksamhet vid Stråttjärä skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till personal med kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig, då det framgår av intervjuer med rektorn och elever att viss studie- och yrkesvägledning ges inom ramen för undervisningen. Vidare framgår att det finns en person som är under utbildning till studie- och yrkesvägledare, som kommer att finnas att tillgå för eleverna vid Stråttjärä skola i framtiden.

Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av att den påtalade bristen är mindre allvarlig, att det finns skäl att tilldela Söderhamns kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framkommer att elever som befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ges stöd i form av extra anpassningar. Lärare ger i intervjun exempel på flera extra anpassningar som har satts in. Vidare framgår av utredningen att elevhälsan är delaktiga i arbetet med extra anpassningar. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de extra anpassningar som sätts in regelbundet följs upp och utvärderas.

Det framgår vidare av utredningen att inga elever vid Stråttjärä skola har åtgärdsprogram. Av intervju med representanter från elevhälsan framgår att det beror på att det inte finns några elever med behov av särskilt stöd på skolan. Representanterna uppger även att de elever som har haft behov av särskilt stöd tidigare har fått en utredning för särskilt stöd och att rektorn har upprättat åtgärdsprogram för

dem. Enligt representanterna finns det rutiner för hur behovet av utredning för särskilt stöd anmäls när lärare befarar att en elev inte kommer att uppnå kunskapskraven, hur utredningen genomförs och hur den följs upp.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

I 3 kap. 9 § skollagen anges att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Vidare framkommer att åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare framgår att om den undervisande läraren inte är legitimerad sätts betyget tillsammans med en legitimerad lärare.

Rättslig reglering

Av 3 kap 16 § skollagen följer att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens utredning framkommer att det finns ordningsregler på skolan och att elever är delaktiga i framtagandet av ordningsreglerna. Lärare och elever ger exempel på några av skolans ordningsregler och berättar om tillfällen då elever har fått medverka i att ta fram de gällande ordningsreglerna.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler på skolan som rektorn beslutat om. Ordningsreglerna ska utarbetats under medverkan av eleverna och följas upp.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Regler för samvaron i den egna gruppen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns klassrumsregler för de respektive klasserna. Elever och lärare ger i intervjuer exempel på olika klassrumsregler och hur dessa har tagits fram.

Rättslig reglering

Läraren ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen (Lgr 22, 2.1 Normer och värden).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framgår att personalen vid Stråttjärna skola inte använder disciplinära åtgärder. Lärare uppger i intervju att det inte används några disciplinära åtgärder på skolan. Representanterna och den tidigare rektorn uppger i intervju att de inte känner till att disciplinära åtgärder används.

Rättslig reglering

I 5 kap. 6 § skollagen anges att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. Enligt de förutsättningar som anges i 5 kap. 7-23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. En åtgärd enligt bestämmelsen får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Lärares anställning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkomna uppgifter under vårterminen och höstterminen 2022 framgår att en tillsvidareanställd lärare som undervisar i ämnena svenska för årskurs 1-2 och bild för årskurs 2-6 saknar lärarlegitimation. Huvudmannen uppger i sitt yttrande att läraren inte har lärarlegitimation och har undervisat i ämnet bild under läsåret 2021/2022. Läraren är anställd utan tidsbegränsning som fritidspedagog. Av intervju med den nya rektorn den 16 november 2022 framgår att läraren under höstterminen 2022 blev tjänstledig och inte längre undervisar på skolan.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 20 § skollagen framgår att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Den som inte har legitimation som lärare får dock anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i modersmål eller ett yrkesämne i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå, eller i individuella kurser eller orienteringskurser i kommunal vuxenutbildning.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Söderhamns kommuns verksamhet vid Stråttjärä skola under vårterminen 2022 inte uppfyllde kraven vad gäller att endast lärare med legitimation får anställas utan tidsbegränsning. Läraren, som var anställd som fritidspedagog och bedrev undervisning på skolan, omfattades inte av något av de undantag som anges i skollagen. Mot bakgrund av att läraren under höstterminen 2022 slutade undervisa på skolan bedömer Skolinspektionen att bristen är avhjälpt.

Skolinspektionen bedömer därför att det av utredningen inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Lärares legitimation och behörighet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation framgår att fem av sex lärare som undervisar vid Stråttjärä skola saknar behörighet att undervisa i de ämnen eller årskurser de undervisar i. Tre av dessa fem lärare saknar även lärarlegitimation. Huvudmannen har i ett yttrande redogjort för att det i stor omfattning saknas lärare som har legitimation eller behörighet att undervisa i de ämnen och årskurser de undervisar. Av huvudmannens yttrande framgår att det är mycket svårt att rekrytera behöriga lärare till Stråttjärä skola. Det är en liten skolenhet som ligger långt från Söderhamns tätort och lärare själva anger att restiden till skolan är lång och det är få kollegor att arbeta tillsammans med. Huvudmannen uppger vidare att de rekryterar till positioner där obehöriga lärare undervisar både inför höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Huvudmannen har utannonserat förstelärartjänster vid Stråttjärä skola med ett lönetillägg om 5 000 kronor, men det har trots insatsen inte gått att rekrytera behöriga lärare till skolan.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen, det framgår av 2 kap. 13 § skollagen. Av 2 kap. 18 § skollagen framgår vidare att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen under förutsättning att läraren är lämplig att bedriva undervisningen och att läraren i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer att det råder en brist på legitimerade och behöriga lärare vid Stråttjärä skola och att undervisningen till stor del bedrivs av lärare som saknar lärarlegitimation och behörighet för den undervisning de bedriver. Huvudmannen försöker regelbundet rekrytera legitimerade och behöriga lärare till Stråttjärä skola. Vidare har huvudmannen redogjort för de svårigheter som finns att rekrytera lärare till skolan och skälen till att skolan inte har lyckats rekrytera legitimerade och behöriga lärare trots de försök som har gjorts.

Skolinspektionen bedömer därför att det av utredningen inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Hälsobesök

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredningen visar att eleverna vid Stråtjärä skola regelbundet får göra hälsobesök. Flera elever ger i intervju exempel på tillfällen då de har varit på skolbesök. Även lärare, representanter för elevhälsan och den tidigare rektorn uppger i intervju att eleverna återkommande gör hälsobesök.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 27 § skollagen framgår att varje elev i grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller. Det första hälsobesöket får göras under utbildningen i förskoleklassen i stället för under utbildningen i en sådan skolform som avses i första stycket.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschef Anna Bergqvist.

Utredare Diana Inal har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johan Duvdahl medverkat.